



## Moldova: Situația generală

Având în vedere că marea majoritate a refugiaților aflați în Moldova sunt femei (65%) și copii (36%), protecția femeilor și a fetelor este o preocupare majoră. O parte semnificativă a refugiaților este reprezentată de către femei - cap de familie, femei singure, adolescente, femei în vârstă, care sunt expuse unui **risc sporit de violență bazată pe gen (VBG)**. Sunt necesare acțiuni urgente pentru a preveni VBG și pentru a răspunde consecințelor acesteia, care pun în pericol viața persoanelor în cauză.

**Persoanele care fug de conflicte sunt supuse unui risc mai mare de violență sexuală, exploatare sexuală și de abuzuri din partea actorilor umanitari, de trafic de ființe umane în scopul exploatării sexuale, precum și de riscuri preexistente și sporite de violență din partea partenerului intim, riscurile fiind provocate de strămutare.** Riscurile de VBG sunt agravate în contextul adăposturilor neoficiale, infrastructurii de primire și de tranzit, al centrelor de cazare pentru refugiați, al aranjamentelor private pentru cazare și transport de la frontieră și în contextul transportării către alte țări.



Activități de Paște împreună cu refugiații și familiile din comunitatea gazdă. Foto: Casa Marioarei

distribuite în locații de tranzit și în comunitățile gazdă cheie din toată țara.

- **Siguranța și reducerea riscurilor:** au fost elaborate instrumente de audit al siguranței la fața locului pentru a asigura protecția refugiaților. Au fost integrate măsuri personalizate de atenuare a riscurilor VBG și de combatere a traficului de ființe umane, cu accent pe îmbunătățirea siguranței în locurile cu risc sporit, cum ar fi stația de autobuze din Palanca și centrele de cazare pentru refugiați. Până în prezent, peste 40 de audituri de siguranță la fața locului au fost efectuate de către partenerii SGL VBG.
- **Servicii în Spațiile de Siguranță pentru femei și fete:** UNFPA a înființat Spațiile de Siguranță Orange (Orange Safe Spaces) în două locații de tranzit cheie pentru refugiați - stația de autobuze din Palanca și centrul de cazare pentru refugiați de la Moldexpo. Noile spații de siguranță oferă servicii esențiale de combatere a VBG și oferă acces la servicii de sănătate sexuală și reproductivă (inclusiv tratament post-viol). UNFPA a distribuit femeilor și fetelor 8.000 de kituri de demnitate. De la începutul acordării acestui suport, 24.000 de femei și fete au beneficiat de astfel de kituri.
- Casa Marioarei, un ONG local condus de femei, a organizat **activități de Paște pentru a promova coexistența pașnică**. La aceste evenimente au participat 416 persoane din rândul refugiaților și din comunitățile gazdă din or. Chișinău, or. Ungheni și or. Fălești. Femeile și fetele au avut posibilitatea să cunoască comunitățile gazdă și furnizorii de servicii, precum și să afle informații esențiale privind accesul la protecție.
- **Campanie de sensibilizare privind VBG:** În cadrul campaniei internaționale de sensibilizare privind agresiunea sexuală „Denim Day”, La Strada, în colaborare cu UN Women, a distribuit materiale video pentru a crește gradul de conștientizare cu privire la încetarea violenței sexuale în contextul umanitar al refugiaților și la modul în care se poate obține sprijin prin intermediul liniei telefonice directe La Strada.  
<https://www.youtube.com/watch?v=Y9vqgdWTRYs>
- **Evaluări:** ActionAid a realizat și a prezentat rezultatele Analizei Rapide de Gen în Moldova. Analiza evidențiază



## REALIZĂRI - PROGRESSE ÎNREGISTRATE PÂNĂ ÎN PREZENT

- Prin intermediul Forumului de Coordonare a Refugiaților, subgrupul de lucru VBG a stabilit și a **consolidat** acțiunile de coordonare în domeniul VBG. În prezent, subgrupul de lucru (SGL) include 43 de agenții guvernamentale, ONG-uri și agenții ONU partenere. Organizațiile naționale membre ale SGL se află în prim planul răspunsului la criza refugiaților.
- **Au fost elaborate și introduse patru căi de referire în materie de VBG**, care acoperă toate regiunile Republicii Moldova. Scopul acestora este de a spori accesul supraviețuitorilor VBG la sprijin, inclusiv la servicii multi-sectoriale de răspuns care salvează vieți, la servicii de sănătate, asistență juridică, asistență psihosocială, adăposturi sigure și asistență de bază, cum ar fi asistența financiară, transferurile aeriene spre statele membre ale UE, asistență pentru transport.
- **212 lucrători din prima linie au fost instruiți în domeniul prevenirii și combaterii violenței bazate pe gen și a traficului de persoane:** Grupul de lucru pentru violența bazată pe gen a lansat instrumente de formare adaptate privind conceptele de bază ale VBG și privind dezvăluirea în condiții de siguranță. Instruirea oferă actorilor umanitari de primă linie o orientare privind referirile axate pe supraviețuitori. În luna mai, UNHCR și UNFPA au instruit 60 de membri din rândul personalului și voluntarilor din diferite sectoare umanitare cu privire la îndrumările și instrumentele esențiale nou adaptate în domeniul VBG.
- **68.000 de refugiați au beneficiat de o campanie de informare privind combaterea traficului de ființe umane:** UNHCR, OIM, La Strada și Moldova pentru Pace au colaborat în vederea producerii și distribuirii de postere cu mesaje împotriva traficului de ființe umane, acestea fiind

principalele riscuri privind violența sexuală, lacunele în acordarea serviciilor de răspuns la această problemă și aspecte privind grupurile de risc, cum ar fi persoanele de etnie romă și persoanele LGBTI. Raportul complet poate fi accesat aici:

<https://data2.unhcr.org/en/documents/details/92392>



## LACUNE ȘI CALEA DE URMAT

- Consolidarea și dezvoltarea capacităților actorilor din prima linie și ale specialiștilor, precum și desfășurarea activităților de informare și sensibilizare a comunității, crearea spațiilor de siguranță și organizarea serviciilor mobile pentru refugiați și comunitățile gazdă în zonele de risc. Spre exemplu, la punctele de trecere a frontierei, în locațiile de tranzit, în spațiile de cazare private și în centrele de cazare, precum și în întreaga țară.
- Sprijinirea sistemelor naționale și locale în vederea creșterii răspunsului și a capacităților lor, asigurând accesul refugiaților și al comunităților gazdă la servicii holistice de combatere a violenței de gen orientate către supraviețuitori.
- Diseminarea mesajelor de promovare a egalității de gen, de prevenire și acordare a răspunsului la violența bazată pe gen în contextul fluxului de refugiați în Moldova.
- Integrarea prevenirii violenței bazate pe gen și a reducerii riscurilor prin intermediul desfășurării unor audituri de siguranță în vederea informării, pregătirii și acordării răspunsului în caz de urgență.



## REZUMAT – OBIECTIVE STRATEGICE CHEIE ȘI DOMENII DE ACTIVITATE

### Coordonare și planificare eficientă

- Planificarea și punerea în aplicare a Planului Regional de Răspuns și a strategiei subgrupului de lucru privind VBG prin intermediul unui plan de lucru comun
- Colaborarea cu actorii locali - organizațiile conduse de femei
- Transferarea conducerii comune către o organizație locală
- Evaluări comune și analiza tendințelor

- Realizarea campaniilor de promovare și distribuirea materialelor informative



Femei UNFPA într-un centru de cazare pentru refugiați din Chișinău.  
Foto: UNFPA

### Accesul la programele de prevenire a VBG și celor de răspuns multi-sectorial, care vizează salvarea de vieți

- Sprijinirea, corelarea și completarea sistemelor și capacităților naționale existente
- Acces în condiții de siguranță la servicii holistice de management de caz, consiliere juridică, sprijin psihosocial, servicii de siguranță și spații sigure pentru femei și fete (SSFF).
- Accesul la gestionarea clinică a cazurilor de viol
- Serviciile de răspuns sunt incluse în căile de referire și sunt ghidate de procedurile standard de operare.
- Acțiuni de informare și sensibilizare a comunității
- Dezvoltarea și extinderea capacităților

### Integrarea măsurilor de atenuare a riscurilor de VBG

- Colaborarea intersectorială
- Dezvoltarea instrumentelor și capacităților, precum și planificarea sectorială specifică privind integrarea atenuării riscurilor legate de VBG

**Despre Subgrupul de lucru pentru VBG:** UNHCR, în colaborare cu autoritățile și UNFPA, conduce măsurile de răspuns la VBG pentru refugiații din Moldova. SGL VBG dispune de o rețea puternică formată din 43 de parteneri, inclusiv reprezentanți ai Departamentului pentru Egalitate de Gen din cadrul Ministerului Muncii și Protecției Sociale, Ministerului Sănătății, Ministerului Afacerilor Interne, organizațiilor locale (inclusiv Coaliția pentru Acțiune "Viața fără violență", din care fac parte 25 de organizații locale de femei și furnizori de servicii de combatere a VBG), ONG-uri, agenții ONU și organizații interguvernamentale.

**Membri:** Centrul de Drept al Avocaților | La Strada | Centrul de Drept al Femeilor | Inițiativele Femeilor | Coaliția pentru Acțiune "Viața fără violență", din care fac parte 25 de organizații locale de femei și furnizori de servicii de combatere a VBG | Moldova pentru Pace | INTERSOS | Plan International | MSF | Oxfam, Caritas Germania | ACTED, APS-Action Aid | Mercy Corps, REACH | IsrAid | Catholic Relief Services | WeWorld | Echipa Medicale | IRC | Help Age | IMC | Project Hope | Church World Service | Voice Amplified | War Child Holland | Crucea Roșie Franța | HIAS | BRFF | UNHCR | UNFPA | UN Women | UNICEF | OIM | PNUD | UN AIDS | OHCHR, OMS | OSCE

**Link ședință SGL:** SGL VBG se întrunește în fiecare joi la ora 14.00 pe Zoom.

<https://unfpa.zoom.us/j/87952733936?pwd=Y25LRUQ0OS9rcE1K2ZEZlNuQy9RUT09>

(Interpretare disponibilă în limbile Engleză, Română și Rusă)

Vă rugăm contactați [robertco@unhcr.org](mailto:robertco@unhcr.org) sau [kinderbaeva@unfpa.org](mailto:kinderbaeva@unfpa.org) pentru mai multe detalii.

**Portal de date – Răspunsul inter-agenții din Moldova:**

<https://data2.unhcr.org/en/situations/ukraine/location/10784>